

ОБГРУНТУВАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ ПРИ СТВОРЕННІ М'ЯКОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ РАНОЗАГОЮВАЛЬНОЇ ДІЇ

Трембач О.І., Хохленкова Н.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Місцеве застосування лікарських засобів розглядається як найбільш простий і легкий шлях локальної доставки лікарських засобів. Це широкий спектр препаратів як косметичного, так і дерматологічного призначення, на здорову або хвору шкіру.

Більшість широко використовуваних місцевих препаратів, таких як креми, мазі, лосьйони, мають різні обмеження, наприклад, вони є липкими за своєю природою, викликають неприємні відчуття у пацієнта при нанесенні, потребують втирання. Також серйозною проблемою є їх стабільність, тому для подолання цих обмежень на сьогоднішній день широко використовуються прозорі гелі.

Гелеві препарати, як правило, забезпечують більш швидке вивільнення лікарського засобу в порівнянні зі звичайними препаратами для місцевого застосування. Незважаючи на багато переваг гелів, основним обмеженням є складність доставки гідрофобних лікарських засобів. Тому для подолання цих обмежень використовують емульгелі.

Включення емульсії в гель робить його системою з подвійним контролем вивільнення, що дозволяє вирішити такі проблеми, як фазовий розподіл, кремоутворення, пов'язані з емульсією, а також підвищити її стабільність. Тому емульгель є потенційною системою доставки ліків в дерматології.

Мета роботи. Обґрунтування лікарської форми при створенні м'якого лікарського засобу репаративної, протизапальної, антимікробної дії.

Матеріали та методи дослідження. Узагальнення та аналіз даних наукової літератури.

Отримані результати. Для забезпечення широкого спектру фармакологічної дії лікарського засобу, що розробляється, як активні інгредієнти, нами було обрано ліпофільний екстракт квіток нагідок, олію амаранту та ефірну олію фенхелю.

Квітки нагідок завдяки наявності великої кількості каротиноїдів та флавоноїдів забезпечать високий рівень антимікробної, репаративної дії. За рахунок вмісту таких складних біологічно активних сполук, як токоферолі, поліненасичені жирні кислоти, вітаміни, фітостероли та сквален, олія амаранту проявляє виражену антиоксидантну активність. Компоненти, які входять до складу ефірної олії фенхелю звичайного, сприяють наростанню сполучної тканини та відновленню шкірного покриву, а також забезпечують високий рівень протигрибкової дії.

Тому у зв'язку з ліпофільною природою активних компонентів, та, враховуючи медико-біологічні вимоги до препаратів, що застосовуються при лікуванні ран у 2 та 3 фазах раневого процесу, нами, як лікарську форму, обрано емульгель.

Завдяки своїм фізико-хімічним властивостям ці носії забезпечують високу ефективність і стабільність введених біологічно активних речовин, поповнюють

втрату вологи шкірою, легко наносяться на її поверхню, швидко всмоктуються, не залишаючи жирного блиску на шкірі.

Як гідрофобну фазу було використано обрані ліпофільні екстракти лікарських рослин, як гелеутворювач було обрано аристофлекс (Aristoflex AVC) (співполімер акріламідопропілпропансульфонової кислоти і вінілпіролідону).

АСПЕКТИ ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦІЇ

Толочко В.М., Зарічкова М.В., Артюх Т.О., Дожнікова О.М.

Інститут підвищення кваліфікації Національного фармацевтичного
університету, м. Харків, Україна

Вступ. Інформальна освіта (самоосвіта) відноситься до засад безперервного професійного розвитку фахівців фармації (ФФ) у сфері охорони здоров'я (Постанова КМУ від 28.03.2018 р. №302). Вона передбачає самоорганізоване здобуття професійних компетенцій ФФ під час повсякденної їх діяльності.

Мета дослідження. Вивчити організацію здійснення інформальної освіти у системі безперервного професійного розвитку ФФ з метою окреслення її окремих аспектів і форм використання.

Методи дослідження. Використані методи вибіркового спостереження, анкетування, експертних оцінок протягом 2018-2021рр.. До проведення досліджень як респонденти залучались ФФ зі спеціальним стажем роботи понад 10 років. Обробка даних і оцінка їх достовірності здійснювалась за допомогою ліцензованих програм продуктів Microsoft Office Excel, в т.ч. через показник середнього арифметичного значення (\bar{x}) в балах, за шкалою від одиниці до десяти.

Основні результати дослідження. Встановлено, що до форм інформальної освіти ФФ може бути віднесена їх участь у: фахових нарадах, семінарах, науково-практичних конференціях, симпозиумах, з'їздах, виставках, симуляційних тренінгах, майстер-класах, стажуванні, дистанційному навчанні через інтернет-ресурси, а також самостійне опрацювання наукових та практичних джерел та інш.

Дослідження показали, що при виборі таких форм інформальної освіти ФФ орієнтуються на потребу удосконалювати чи набувати ту чи іншу компетенцію залежно від специфіки діяльності в аптечному закладі. Для цього вони мають обирати певну змістовну дію досягнення такої мети, яких чимало. Тому нами серед них виділені ті, які за опитуванням респондентів використовуються найчастіше і отримали значення (\bar{x}) не нижче 8 балів (див. табл.).